

Instructie afname en scoring B-toets

1.1 Afname

De B-toets is afgestemd op alle ouders en jongeren/kinderen die te maken krijgen met een hulpverlener. Bij de beantwoording van de vragen dient één hulpverlener voor ogen te worden gehouden. De instructie is dermate eenvoudig dat geen extra toelichting nodig is. De vragenlijst kan zelfstandig door een ouder, opvoeder of jongere worden ingevuld. Er moet rekening gehouden worden met een afnameduur van ongeveer 10 minuten.

1.2 Invullen

De invuller geeft op de vragenlijst aan in welke mate hij/zij instemt met de gestelde vragen. De volgende zes antwoorden kunnen bij iedere vraag gekozen worden:

1 = *Zeer slecht*, 2 = *Slecht*, 3 = *Onvoldoende*

4 = *Voldoende*, 5 = *Goed*, 6 = *Zeer goed*

Scores 1-3 zijn onvoldoende, scores 4-6 zijn voldoende.

De vragenlijst wordt als volgt ingevuld:

- De invuller vult eerst in over welke hulpverlener hij/zij de vragen gaat invullen.
- De invuller omcirkelt bij elke vraag het antwoord dat het meest voor hem/haar van toepassing is.
- Draag er als hulpverlener zoveel mogelijk zorg voor dat alle vragen beantwoord worden.

1.3 Scoring

1.3.1 Algemeen

Na het invullen van de B-toets worden de antwoorden door de hulpverlener gescoord op het scoringsformulier en/of het scoringsprofiel van de B-toets. De vragen worden onderverdeeld in zes schalen. Voor het berekenen van de totaalscore worden de zes schaalscores bij elkaar opgeteld (= de som van de 24 vragen).

Het scoringsformulier wordt dan als volgt ingevuld en gescoord:

- Vul de scores op de vragen in het witte vakje bij het juiste vraagnummer in
- Bij een niet beantwoorde vraag vul je het gemiddelde van de overige vragen van de schaal in (zie 1.3.2 *Niet ingevulde vragen*)
- Tel de scores per schaal op, rond deze zo nodig af tot een geheel getal en noteer de som bij de schalen onder Totaal (rechts van het scoringsformulier)
- Deel de som van de schalen door 4 en noteer deze onderaan het formulier achter 'Gemiddelde'
- Tel de som van de afgeronde ruwe schaalscores op en vul deze somscore rechtsonder in op het formulier achter 'Som schalen'

Het scoringsprofiel kun je als volgt invullen:

- Vul de scores op het streepje voor de vraag met korte omschrijving in
- Bij een niet beantwoorde vraag vul je het gemiddelde van de overige vragen van de schaal in (zie 1.3.2 *Niet ingevulde vragen*)
- Noteer de gemiddelde scores berekend met het scoringsformulier B-toets in de vakken van de rij **Gemiddelde**
- Noteer bij **Ruwe score** 'Totaal' de som van de schalen uit het scoringsformulier B-toets
- De scores kan je vervolgens in de grafiek tekenen en met een lijn verbinden.

1.3.2 Niet ingevulde vragen

Per schaal mag één vraag niet ingevuld zijn door de ouders. Deze vraag krijgt dan bij de berekening van de schaalscores het gemiddelde van de overige vragen van de betreffende schaal.

Voor berekening van de totaalscore mogen maximaal vier vragen ontbreken, waarbij per schaal minstens de helft van de vragen (2 per schaal) moet zijn ingevuld. De ontbrekende vragen krijgen dan het gemiddelde van de overige vragen van de betreffende schaal toegekend.

Wanneer het maximum bij een schaal (twee) overschreden wordt mag je de totaalscore niet berekenen. Rond bij de berekening met missende waarden de ruwe schaalscores naar boven of beneden af, zodat de som van de schalen altijd uit een geheel getal bestaat. Het berekenen van missende waarden en het bepalen of het aantal missende waarden per schaal niet overschreden wordt kan je zelf doen, bij gebruik van een scoringsprogramma als BergOp wordt dit automatisch gedaan.

1.4 Interpretatie van scores

De scores kun je het beste op een hiërarchische manier interpreteren. Dat betekent dat je eerst naar de totaalscore kijkt, daarna naar de gemiddelde scores op de zes schalen en tenslotte naar de scores op de vragen. In tabel 1 staat een interpretatiekader voor de totaalscore.

Tabel 1 Interpretatiekader voor de totaalscore

Ruwe score	Betekenis	Implicatie	Label
< 96	Onvoldoende bejegening	Hulpverlener moet meer of beter bejegenen	Onvoldoende
≥ 96	Voldoende bejegening	Hulpverlener bejegt in meer of mindere mate voldoende	Voldoende

Voor de totaalscore geldt dat een score van 96 of hoger voldoende is: de hulpverlener bejegt dan de cliënt in voldoende mate. Omgekeerd geldt dat voor scores kleiner dan 96 dat de hulpverlener de cliënt onvoldoende bejegt. Een onvoldoende score is aanleiding om de aspecten van de bejegening voor jezelf en of binnen je team nader te bekijken.

Na de totaalscore bekijk je de gemiddelde schaalscores: scores van vier of hoger zijn voldoende en scores lager dan vier onvoldoende. Per schaal kun je vaststellen of er op een aspect voldoende is bejegend. Kijk hierbij ook naar het gehele profiel: welke sterke of zwakke punten vallen jou op? Met name aspecten (schalen) die juist wel goed gaan ('krachten') moet je voor jezelf en of in het gesprek met je team ook benoemen.

Jouw interpretatie van de scores op de vragen kan het beeld nog verder nuanceren en duidelijk maken om welke zwakke punten in het bejegenen het precies gaat. Dit doe je op basis van jouw *eerste indruk*, hier zijn geen statistische normen voor. Alle vragen met scores 1, 2 en 3 wijzen mogelijk op een zwak punt in de bejegening. **Let op!** Kijk zowel naar de vragen met de laagste scores welke aspecten van bejegening door de ouders en of door de jongere als onvoldoende beoordeeld zijn, maar ook naar vragen hoge scores (4, 5 en 6) om krachten en sterke punten van jezelf op het spoor te komen.

Als bijvoorbeeld binnen een team blijkt dat een hulpverlener vooral op duidelijkheid laag scoort en dit bijvoorbeeld door moeilijk taalgebruik en of door onduidelijke informatieverstrekking komt dan kan de hulpverlener zichzelf hierop corrigeren. Interne afspraken binnen het wijkteam kunnen er dan toe bijdragen dat hulpverleners ook duidelijker naar de cliënten toe gaan communiceren.

Voor meer informatie zie www.praktikon.nl

© 2015 Praktikon B.V.